

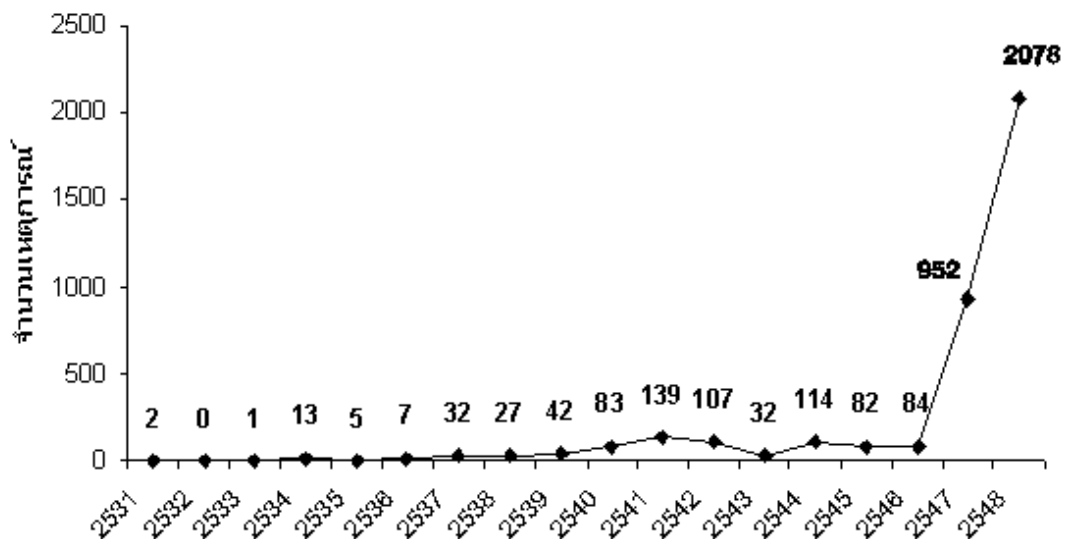
บทที่ 4

ผลการวิจัย

สถานการณ์ความก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้

สถานการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นในจังหวัดชายแดนภาคใต้นั้น มีหน่วยงานของรัฐ และองค์กรเอกชนจำนวนหนึ่งได้ทำการรวบรวม และบันทึกข้อมูลเหตุการณ์ไว้หนึ่งชิ้นก็คือ “ ศูนย์เฝ้าระวังเชิงองค์ความรู้สถานการณ์ภาคใต้ (Intellectual Deep South Watch : IDSW) ” ซึ่งก่อตั้งด้วยความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปัตตานี (ฝ่ายวิจัยและบริการชุมชนคณะรัฐศาสตร์) สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ชมรมแพทย์ชนบท เครือข่ายองค์กรครู 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และสมาคมนักหนังสือพิมพ์ภาคใต้แห่งประเทศไทย โดยข้อมูลเหตุการณ์ความรุนแรงหรือความไม่สงบต่างๆ ที่เกิดขึ้นในจังหวัดชายแดนภาคใต้ แสดงดังข้อมูลในแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1: สถิติเหตุการณ์ก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2536 - 2548

ที่มา : 1. ตัวเลขในปี 2531-2535 รวบรวมโดย คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี สรุปเหตุการณ์จาก “ฐานข้อมูลสถานการณ์ก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้” <<http://www.geocities.com/bluesing2001/situation.htm>>

2. ตัวเลขในปี 2536-2546 จาก ศรีสมภพ จิตต์ภิรมย์ศรี 2548 ข.

3. ตัวเลขปี 2547-2548 จาก กฤตยา อาชวนิจกุล, กุลภา วจนสาระ และหทัยรัตน์ เสี่ยงดัง 2549. (คำนวณจากรายงานเหตุการณ์ความไม่สงบของกองบัญชาการตำรวจภูธร ภาค 9)..

จากแผนภูมิที่ 1 แสดงถึงเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส (รวมทั้งสงขลาและสตูลในบางครั้ง) ในรอบ 16 ปีย้อนหลัง ตั้งแต่ปี 2531 – 2546 ซึ่งได้เกิดเหตุขึ้นโดยเฉลี่ยปีละ 68 ครั้ง อย่างไรก็ตามตั้งแต่ปี 2547 เป็นต้นมา จำนวนเหตุการณ์ได้พุ่งสูงขึ้นอย่างฉับพลัน กล่าวคือในปี 2547 ได้เกิดเหตุการณ์ฯ จำนวน 952 ครั้ง และในปี 2548 เกิดเหตุการณ์ฯ จำนวน 2,078 ครั้ง

นอกจากข้อมูลที่ได้จาก “ศูนย์เฝ้าระวังเชิงองค์ความรู้สถานการณ์ภาคใต้” แล้วยังมีข้อมูลจากอีกแหล่งหนึ่ง ที่ได้รวบรวมข้อมูลสถานการณ์ความไม่สงบในภาคใต้ คือ “ฐานข้อมูลประสานงานวิชาการและให้ความช่วยเหลือผู้สูญเสียที่ได้รับผลกระทบ จากเหตุความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้” ดำเนินการโดย ภาควิชาคณิตศาสตร์และวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ทำการรวบรวมข้อมูลสถานการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (จังหวัดสงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) ตั้งแต่ พ.ศ.2545 ถึง กรกฎาคม พ.ศ.2549 ดังตารางที่ 1

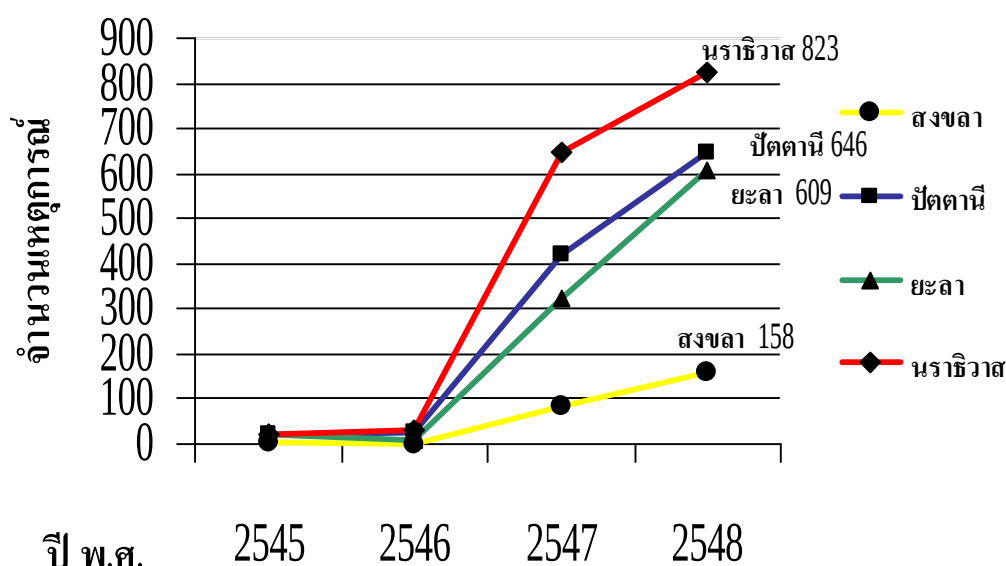
ตารางที่ 1 : สถิติเหตุการณ์ความไม่สงบใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ.2545 – กรกฎาคม 2549

พ.ศ.	สงขลา	ปัตตานี	ยะลา	นราธิวาส	รวม
2545	5	21	21	22	69
2546	0	25	7	33	65
2547	83	423	324	649	1,479
2548	158	646	609	823	2,236
2549 (ถึง ก.ค.)	50	204	176	204	634
รวม	296	1,319	1,137	1,731	4,483

ที่มา : ฐานข้อมูลศูนย์ประสานงานวิชาการและให้ความช่วยเหลือผู้สูญเสียที่ได้รับผลกระทบจากเหตุความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ภาควิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

จากตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่าเหตุการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้เกิดเพิ่มขึ้นสูงมากตั้งแต่ปี 2547 เป็นต้นมา จากในปี 2545 ที่เกิดเหตุการณ์รวม 69 ครั้ง ปี 2546 เกิดเหตุการณ์รวม 65 ครั้ง แต่ในปี 2547 เกิดเหตุการณ์รวม 1,479 ครั้ง แต่ในปี 2548 เกิดเหตุการณ์ถึง 2,236 ครั้ง เพื่อให้เห็นแนวโน้มของการเกิดเหตุการณ์ของแต่ละจังหวัดจึงขอนำข้อมูลดังกล่าวแสดงในรูปกราฟเส้นดังแผนภูมิที่ 2

แผนภูมิที่ 2 : สถิติเหตุการณ์ความไม่สงบใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2545-2548

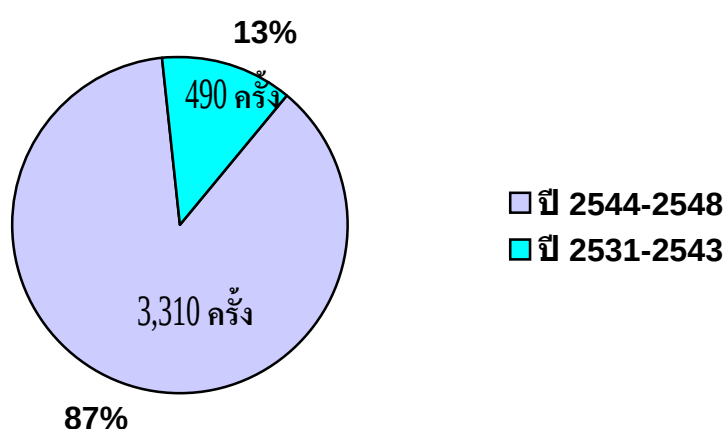

ที่มา : ฐานข้อมูลศูนย์ประสานงานวิชาการและให้ความช่วยเหลือผู้สูญเสียที่ได้รับผลกระทบจากความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ภาควิชาคณิตศาสตร์และวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

จากแผนภูมิที่ 2 จะเห็นได้ว่าเหตุการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นภายใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ได้มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างมากตั้งแต่ปี 2547 เป็นต้นมา กล่าวคือ ในปี 2546 เกิดเหตุการณ์รวม 65 ครั้ง (สงขลา 0 , ปัตตานี 25 , ยะลา 7 , นราธิวาส 33) แต่ในปี 2547 ได้เกิดเหตุการณ์รวม 1,479 ครั้ง (สงขลา 83 , ปัตตานี 423 ยะลา 324 นราธิวาส 649) และเมื่อถึง 2548 ก็เกิดเหตุการณ์รวม 2,236 ครั้ง (สงขลา 158 , ปัตตานี 646 , ยะลา 609 , นราธิวาส 832) โดยอัตราการเพิ่มขึ้นของเหตุการณ์รวมในปี 2547 และ 2548 เมื่อเปรียบเทียบกับ

กับปี 2546 คิดเป็นร้อยละ 2,175.38 และ 3,340.00 ตามลำดับ และเหตุการณ์ความไม่สงบภายในแต่ละจังหวัดมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น (ทั้งนี้ข้อมูลทั้ง 2 แหล่งข้างต้นแม้ว่าจะมีจำนวนตัวเลขเหตุการณ์แตกต่างกัน แต่ก็เป็นไปได้ในทิศทางเดียวกัน)

แผนภูมิที่ 3 : สถิติเหตุการณ์ความไม่สงบใน จังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ.2531 – 2543 กับปี พ.ศ.2544-2548

ที่มา : เพ่งอ้าง จากแผนภูมิที่ 1

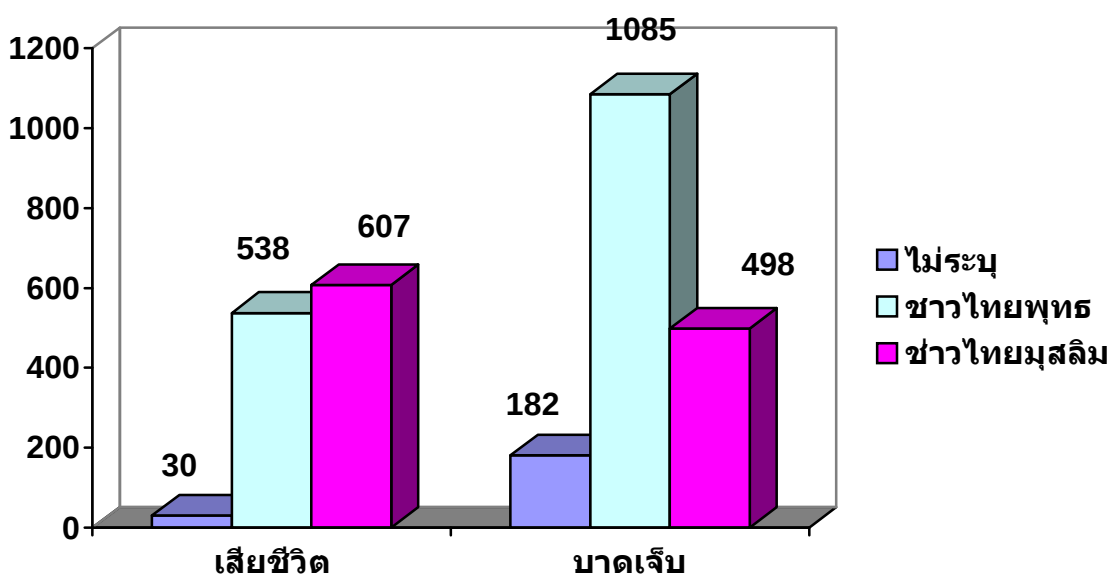
เหตุการณ์ความรุนแรงในรอบในรอบ 16 ปี ดังกล่าว ถ้านับเฉพาะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ ปี พ.ศ.2544 อันเป็นปีเริ่มต้นของรัฐบาลพรรคไทยรักไทย และเป็นปีที่เกิดเหตุการณ์ 911 การก่อวินาศกรรมโจมตีสถิติ World Trade Center ที่กรุงนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยกลุ่มก่อการร้ายอัลกออิดะฮ์จะเห็นได้ว่าสถานการณ์ความรุนแรงตั้งแต่ปีดังกล่าวจนถึงปี พ.ศ.2548 เกิดขึ้นถึง 3,310 ครั้ง หรือร้อยละ 87 ของเหตุการณ์ในรอบ 16 ปี ในขณะที่ตั้งแต่ปี พ.ศ.2531-43 เกิดสถานการณ์เพียง 490 ครั้ง หรือร้อยละ 13 นับสำคัญของการพิจารณาแบ่งช่วงเวลา ของเหตุการณ์ดังกล่าว เพราะข้อสมมุติฐานที่ว่า สถานการณ์ที่เกิดขึ้นอาจจะมาจากทั้งสาเหตุที่เป็นปัจจัยภายในและภายนอกกล่าวในอีกแง่หนึ่งสถานการณ์สากล ปัญหาอุดมการณ์การแบ่งแยกดินแดน อาจมีผลกระทบตามมาอย่างมากต่อสถานการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ประกอบกับปัจจัยภายในที่เกิดการเปลี่ยนแปลงทางนโยบายที่สำคัญในการ แก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยรัฐบาลยุบลเล็กหน่วยงานประสานนโยบาย ในการแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) และ กองบัญชาการผสม พลเรือน ตำรวจ ทหาร (พตท.43) ปัจจัยทั้งสองอาจจะมีผลต่อ

ความรุนแรงที่เพิ่มขึ้นอย่างมาก โดยมีปัจจัยอื่นที่เป็นตัวเสริม เช่น ปัญหาจากความไม่เป็นธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ปัญหาความขัดแย้งทางประวัติศาสตร์ ปัญหาความไม่เสมอภาคทางการศึกษา ปัญหากลุ่มธุรกิจผิดกฎหมาย ปัญหากลุ่มผู้มีอิทธิพล ปัญหาความยากจน เป็นต้น ปัจจัยที่ก่อให้เกิดกระแสความรุนแรงนี้เป็นปัญหาเชิงโครงสร้าง ซึ่งจะต้องนำมาพิจารณาวิเคราะห์โดยละเอียด เพื่อเข้าใจสิ่งที่เกิดขึ้นและกำหนดตัวแบบทางนโยบายยุทธศาสตร์ และยุทธวิธีในการแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม

เป้าหมายและเหยื่อของความรุนแรง

เพื่อที่จะเข้าใจปัจจัย และเงื่อนไขของความรุนแรง ในการก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้มีความชัดเจนขึ้น ต้องหาเป้าหมายและเหยื่อของความรุนแรงจากการก่อความไม่สงบที่เกิดขึ้น ดังนี้

แผนภูมิที่ 4 : จำนวนผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตเปรียบเทียบชาวไทยพุทธและมุสลิม ปีพ.ศ.2547 – 48

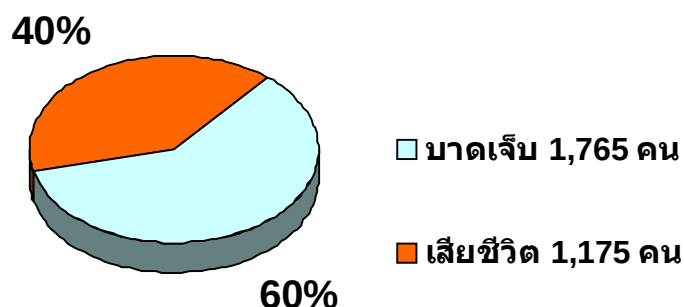

ที่มา : เอกสารวิจัย “สถานการณ์ความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ระหว่างปีพ.ศ.2547-48”

ศรีสมภพ จิตต์

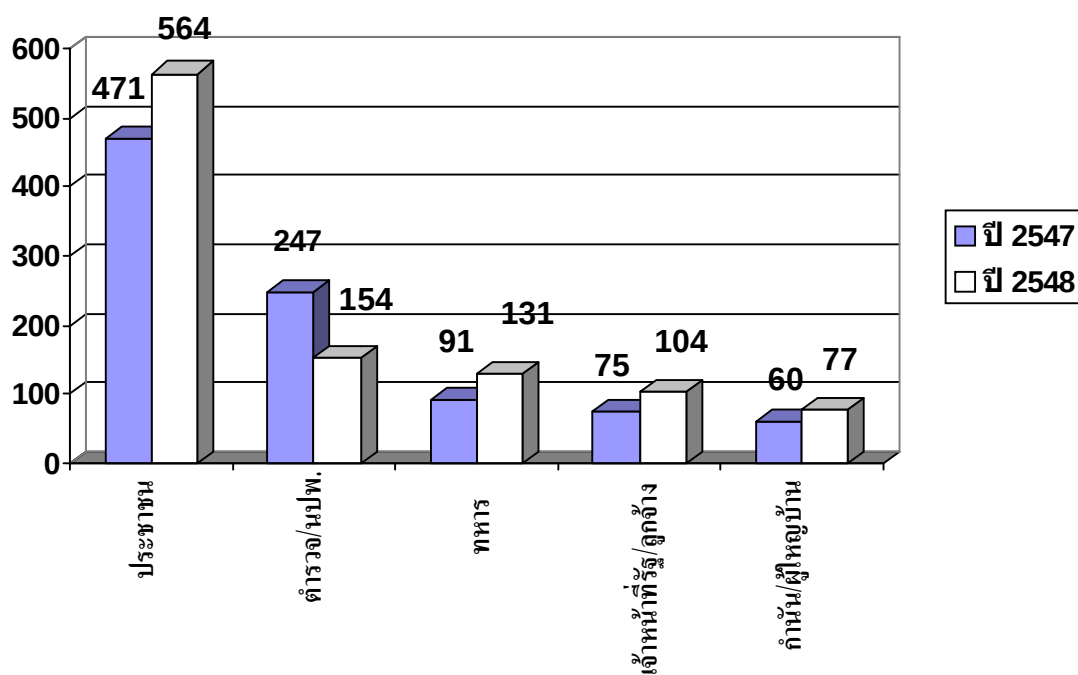
ภิรมย์ศรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

แผนภูมิที่ 5 : แสดงจำนวนผู้บาดเจ็บ และเสียชีวิตจากเหตุการณ์ความไม่สงบ ปีพ.ศ.2547 – 48

ที่มา : เพ็ญอ้าย

แผนภูมิที่ 6 : แสดงอาชีพ 5 อันดับแรกที่เป็นเหยื่อของเหตุการณ์ความไม่สงบ ปีพ.ศ.2547 – 48

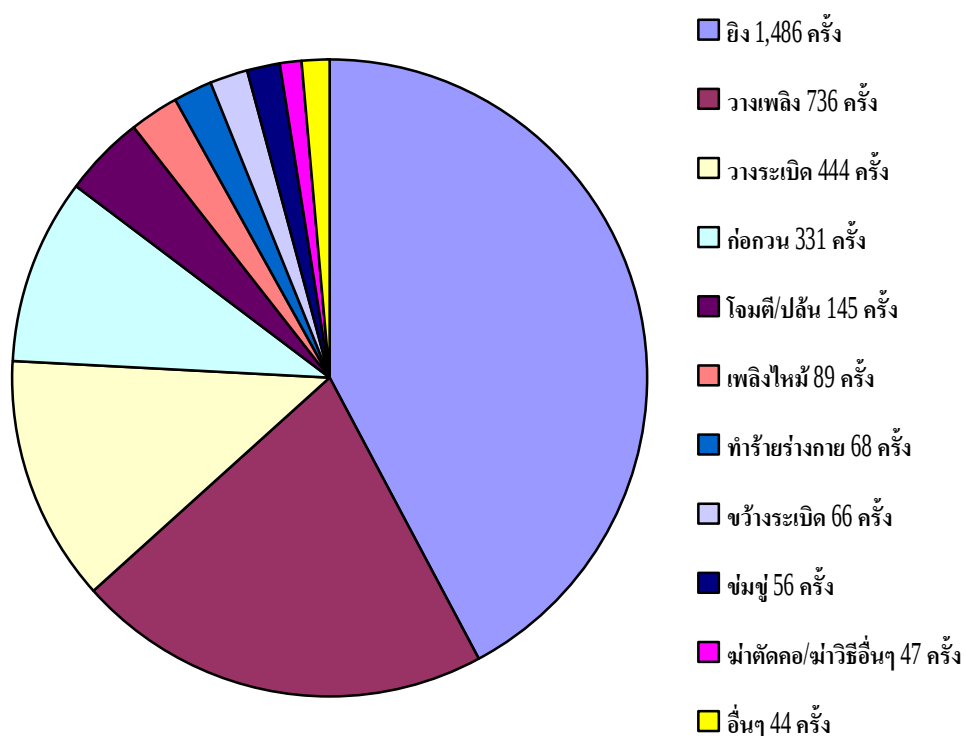
ที่มา : เพ็ญอ้าย

จากแผนภูมิที่ 4, 5 และ 6 แสดงให้เห็นว่ามีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต หรือเป็นเหยื่อจากการก่อการร้ายที่เกิดขึ้นในระหว่าง ปี พ.ศ. 2547-48 มีจำนวนทั้งสิ้น 2,940 คน ในจำนวนนี้เป็นผู้เสียชีวิต 1,175 คน และบาดเจ็บ 1,765 คน อัตราผู้เสียชีวิตและการบาดเจ็บ จะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ประเด็นที่น่าสนใจ คือ จำนวนผู้เสียชีวิตจากเหตุการณ์รุนแรง เมื่อพิจารณาการนับถือศาสนา ชาวไทยมุสลิมจะเสียชีวิตมากกว่า ชาวไทยพุทธ กล่าวคือชาวไทยมุสลิม เสียชีวิต 607 คน หรือ ร้อยละ 51.7 ของผู้เสียชีวิตทั้งหมด ส่วนชาวไทยพุทธ เสียชีวิต 538 คน หรือ ร้อยละ 45.8 คน ส่วนจำนวนที่เหลือไม่สามารถระบุได้ สำหรับส่วนผู้บาดเจ็บนั้น ชาวไทยพุทธกลับมีมากกว่า กล่าวคือ ชาวไทยพุทธได้รับบาดเจ็บ 1,085 คน หรือ ร้อยละ 61.5 ของจำนวนผู้บาดเจ็บทั้งหมด ส่วนชาวไทยมุสลิมได้รับบาดเจ็บ 498 คน หรือ ร้อยละ 28.2 การที่ชาวไทยมุสลิมเสียชีวิต ค่อนข้างมากกว่าชาวไทยพุทธ มีนัยสำคัญที่ต้องพิจารณา คือ เป้าหมายของการก่อความไม่สงบนั้นไม่เลือกเป้าหมายในการก่อความไม่สงบ ในอีกด้านหนึ่งจะพิจารณาได้ว่า ชาวไทยพุทธจะเป็นเหยื่อของการก่อความไม่สงบมากกว่าชาวไทยมุสลิม นอกจากข้อมูลยังแสดงให้เห็นว่าอาชีพของผู้บาดเจ็บ และเสียชีวิตกลับเป็นประชาชนทั่วไป มิใช่กลุ่มเป้าหมายที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น ทหาร ตำรวจ ทำให้มีนัยสำคัญว่าเป้าหมายที่สำคัญที่สุดเป็นประชาชนผู้บริสุทธิ์ ซึ่งมีความแตกต่างโดยสิ้นเชิงจากการปฏิบัติการก่อความไม่สงบของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยในอดีตที่ผ่านมาซึ่งมุ่งเป้าหมายที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยสังเกตจากจำนวนสถานการณ์ความรุนแรงเพิ่มสูงขึ้นมากในช่วง พ.ศ. 2547-2548 แต่สถานการณ์ใน 2 ปีนี้จำนวนตำรวจบาดเจ็บ และเสียชีวิตลดลง ในขณะที่ทหารบาดเจ็บมากขึ้นและเสียชีวิตตายลดลง แต่ประชาชนทั้งบาดเจ็บ และเสียชีวิตเพิ่มขึ้นมา เป็นรูปแบบของการปฏิบัติของผู้ก่อความไม่สงบที่เปลี่ยนไปและความสนใจในเป้าหมายที่เปลี่ยนแปลงครั้งใหม่นี้ มีความชัดเจนและรุนแรงกว่าในอดีต และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มความรุนแรงและการสูญเสียขยายไปสู่ผู้บริสุทธิ์มากขึ้นอีกด้วย

เมื่อดูภาพรวมของผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต เทียบระหว่าง ปี พ.ศ.2547-2548 จำนวน 2,982 คน นับเป็นปรากฏการณ์ การสูญเสียขนาดใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์ทางการเมืองของประเทศไทย ในยุคปัจจุบัน ถ้าคิดเฉลี่ยต่อเดือนแล้วจะเป็นตัวเลขที่น่าตกใจ กล่าวคือ ในแต่ละเดือนจะมีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต เดือนละ 125 คน หรือประมาณวันละ 4 คน ในมุมมองผลกระทบต่อคนในครอบครัวหากผู้บาดเจ็บหรือเสียชีวิต มีคนในครอบครัวประมาณครอบครัวละ 5 คน จะมีผลกระทบต่อบุคคลในครอบครัวที่เกี่ยวข้องทันทีประมาณ 11,928 คน หรือประมาณไม่ต่ำกว่า 20,000 คน

แผนภูมิที่ 7 : ยุทธวิธีการก่อความไม่สงบใน พ.ศ.2547 - 48

ที่มา : เพ็งอ้าง

เมื่อมองภาพโดยรวมของยุทธวิธี หรือวิธีการปฏิบัติของผู้ก่อความไม่สงบแล้ว จะเห็นว่าวิธีการที่ผู้ก่อความไม่สงบนิยมใช้มากที่สุด คือ การยิง ซึ่งมีการปฏิบัติถึง 1,486 ครั้ง หรือร้อยละ 42 ของเหตุการณ์ทั้งหมด รองลงมาคือ การวางเพลิง คือ การวางเพลิง 736 ครั้ง หรือร้อยละ 20 ลำดับที่ 3 คือ การวางระเบิด 444 ครั้ง หรือร้อยละ 12 ลำดับที่ 4 คือการก่อกวน 331 ครั้ง หรือ ร้อยละ 9 เช่น การวางตะปูเรือใบ การทำลายทรัพย์สินของทางราชการ และการพ่นสีตามป้ายสาธารณะ เป็นต้น นอกจากนั้นยังมีวิธีการทำร้ายร่างกาย การฆ่าตัดคอ ที่โหดเหี้ยม สร้างความข่าวและความสะเทือนขวัญ รวมทั้งสร้างผลกระทบต่อจิตใจให้กับประชาชนในพื้นที่เป็นอย่างมาก

การสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์เชิงลึกเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการแก้ไขปัญา การก่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

1. พ.ท.อักรพล ห่วงมาก หัวหน้าแผนการข่าว กรมข่าวทหารบก (งานข่าว/ต่อต้านข่าวกรองภายในประเทศ ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานข่าว จังหวัดชายแดนภาคใต้ ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพบก) ให้ความเห็นเมื่อ 15 ก.พ. 50 ว่า ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพบก จะร่วมกับฝ่ายการข่าวกับกองทัพอากาศที่ 4 ส่วนหน้าในการผลิตข่าวสารและข่าวกรอง เพื่อใช้ในการตอบโต้การก่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งปัจจุบันจะดำเนินการ ผลิตข่าวกรอง ระดับ คือ ระดับยุทธวิธี สำหรับระดับยุทธศาสตร์จะร่วมกับ ศูนย์ข่าวร่วม กอ.สสจ.ชด. ในการจัดทำโดยจะทำหน้าที่วิเคราะห์ข่าว หลังการยุบ สอ.บต. และพตท. 43 แหล่งข่าวของฝ่ายเราขาดความต่อเนื่อง ต้องมาดำเนินการจัดทำสายข่าวใหม่และการแสวงประโยชน์จากกลุ่มแหล่งข่าวเก่า โดยมอบหมายให้รายงานตัวในแต่ละพื้นที่ และเป็นผู้หาข่าวพร้อมคำตอบแทนที่เหมาะสม บางส่วนใช้พลทหารกองประจำการในพื้นที่ สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ปลดจากกองประจำการ บางส่วนใช้ประชาชนที่ผ่านการอบรมมาปฏิบัติในการให้ข่าวสารที่เป็นประโยชน์ เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านการข่าวของฝ่ายเรา มีข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ และป้องกันการเกิดเหตุร้ายรายวัน แต่การปฏิบัติในช่วงแรกงานการข่าวของฝ่ายเราอ่อนมาก เนื่องจากสายข่าวและประชาชนไม่ให้ความร่วมมือเลย แต่ปัจจุบันดีขึ้นมากทำให้เราได้รับข่าวสารที่มากพอจากหลายแหล่งสามารถ พอที่จะประมวลให้มีความแม่นยำ และชัดเจนขึ้นมาก แนวทางการแก้ไขปัญาการก่อความไม่สงบ ในส่วนของงานด้านการข่าว ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นของการปฏิบัติการทั้งหมด เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยต่อไปคงจะมีแนวโน้มที่ดีขึ้น สามารถรู้เท่าทันความเคลื่อนไหวของกลุ่มต่างๆที่เป็นเหตุของความไม่สงบ

2. พ.ท.เสกสรร คุฬสุวรรณ หัวหน้าแผนการข่าว กรมข่าวทหารบก ปฏิบัติหน้าที่ส่วนอำนวยการและสนับสนุน ฝ่ายการข่าว ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพบก ให้ความเห็น เมื่อ 15 ก.พ. 50 ว่าฝ่ายการข่าวของศูนย์ปฏิบัติการกองทัพบก และ ศูนย์ข่าวร่วม ปัจจุบันมีจำนวนมาก มีทั้งข่าวสารที่เป็นประโยชน์ รวมทั้งมีการปล่อยข่าวลวงจากฝ่ายก่อความไม่สงบ และข่าวการที่กลุ่มผู้มีอิทธิพลปล่อยข่าวให้กดดัน หรือให้ร้ายกลุ่มผู้มีอิทธิพลที่มีผลประโยชน์ขัดกับตน ทำให้ตัวเจ้าหน้าที่ของฝ่ายเราต้องแบกรับภาระ และยุ่งยากในการวิเคราะห์หลากหลายขั้นตอนจนบางทีไม่สามารถนำข่าวกรองที่เป็นประโยชน์ไปใช้ได้ทันเวลา ทำให้ข่าวกรองของเรานั้นหมดคุณค่า ส่วนมาตรการตอบโต้การก่อความไม่สงบของฝ่ายเรานั้น ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น อย่าปล่อยให้ฝ่ายตรงข้ามข่มขู่ ขูยงประชาชนในพื้นที่ โดยฝ่ายตรงข้ามมักจะอ้างเอาเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติ

หน้าที่ของตัวเจ้าหน้าที่ฝ่ายเราเอง ทำให้ชาวบ้านเป็นปฏิบัติกร ควรมีการจัดส่งชุดปฏิบัติการลงไปตรวจสอบหรือสอบสวน เพื่อป้องกันเหตุการณ์ต่างๆให้มากขึ้น กรณีมีสิ่งบอกเหตุเกิดขึ้นแล้ว ประกอบกับความไม่มีเอกภาพในการบังคับบัญชา และสั่งการของแต่ละหน่วยยังหวงผลงานของตนเอง ทั้งนี้ การจัดชุดปฏิบัติการร่วมทหาร ตำรวจ ฝ่ายปกครอง ผู้นำท้องถิ่น และผู้นำศาสนา ควรกระทำให้เป็นรูปธรรม และต่อเนื่องซ้ำๆกันในทุกหมู่บ้าน ควรมีการจัดสมมนาหน่วยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหา เพื่อรวบรวมภาพบุคคลเป้าหมายให้มากที่สุด และสร้างเครือข่ายด้านการข่าว รวมทั้งเปลี่ยนยุทธศาสตร์ในการแก้ไขปัญหา โดยให้ประชาชนในพื้นที่แก้ปัญหา โดยใช้การรับสมัครจากคนในท้องถิ่นเข้าร่วมการแก้ไขปัญหา

3. พ.ท.อาทิตย์ ม่วงเล็ก หัวหน้าแผนกแผน กรมยุทธการทหารบก ปฏิบัติหน้าที่ส่วนอำนวยการและแผน ฝ่ายยุทธการ ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพบก ให้ความเห็นเมื่อ 15 ก.พ. 50 ว่ากองทัพบกของเราที่จะเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในสามจังหวัดชายแดนนั้นเราจะต้องฝึกให้คนของเราเหล่านั้นให้รู้เท่าทัน และสามารถอ่อนตัวเผชิญกับการปฏิบัติของฝ่ายตรงข้าม ที่เปลี่ยนแปลงการปฏิบัติตลอดเวลา หน่วยทหารที่เชี่ยวชาญในการทำสงครามตามแบบนั้น เห็นที่ต้องปรับปรุงใหม่ เพราะชัยชนะไม่ใช่อยู่ที่การยึดครองพื้นที่ หรือการนับศพฝ่ายตรงข้าม รวมทั้งเมื่อนำหน่วยที่ยังไม่ได้ผ่านการอบรมมาก่อน มาปฏิบัติงานในพื้นที่ภาคใต้แล้วก็จะสร้างแต่เงื่อนไขใหม่ๆไม่จบสิ้น ฝ่ายเราต้องเปลี่ยนการสั่งการแบบรวมการเป็นแบบแยกการ ให้มีการกระจายอำนาจให้กับ ผู้บังคับหน่วยทหารขนาดเล็ก เช่น หัวหน้าชุด หรืออย่างมากไม่เกินระดับหมู่ ให้สามารถใช้ความริเริ่ม พลิกแพลงของหน่วยระดับล่างได้อย่างสูงสุด ทั้งนี้เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ที่เกิดขึ้น ในพื้นที่

ผลการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้ทราบข้อมูลทางด้านต่างๆ ดังนั้นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ จึงได้นำข้อมูลที่ได้รับไปดำเนินการทบทวนวิธีการสังเคราะห์เพื่อให้ได้ทราบถึงตัวปัญหา หลังจากนั้นจึงหาแนวทางการแก้ปัญหา ซึ่งหากมองในภาพรวมปัญหาการก่อความไม่สงบนั้น สาเหตุล้วนมาจากปัญหาด้านต่างๆ เป็นความล่อแหลม หรือความเสี่ยงของประชาชนในพื้นที่ที่จะเข้าเป็นแนวร่วม หรือมีส่วนร่วมในการก่อความไม่สงบในพื้นที่ สำหรับผู้ที่มีอุดมการณ์ หรือมีความประสงค์ที่ต้องการจะแบ่งแยกดินแดนเนื่องจากเหตุผลในอดีตนั้นก็ยังคงมีอยู่ แต่เป็นความขัดแย้งที่มีอยู่ในระดับต่ำ คงเหลือแต่ผู้ที่ไม่ประสงค์ดีที่มีความต้องการที่จะให้สถานการณ์เป็นอยู่เช่นในปัจจุบัน และทวีความรุนแรงมีความต้องการอยากให้ชาวไทยมุสลิมมีสภาพความเป็นอยู่อย่างยากจนไม่ต้องการให้พื้นที่มีการพัฒนาอยากให้มีแนวความคิด

ในทางที่จะแบ่งแยกดินแดน และไม่อยากให้ประชาชนได้รับการศึกษา เพื่อหวังผลประโยชน์ทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม สำหรับผู้ที่อยู่เบื้องหลัง หรือตัวบงการหลักของการก่อความไม่สงบ ปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่กระทบกับความมั่นคง สามารถสรุปได้ดังนี้

ปัญหาด้านสังคมจิตวิทยา

สาเหตุของปัญหา

1. การไม่ยอมรับในความแตกต่าง ด้านภาษา, ศาสนา และวัฒนธรรมของกันและกัน ชาวไทยมุสลิมรู้สึกว่าเป็นบุคคลชั้นสองไม่ได้รับการดูแลจากรัฐ
2. สถาบันครอบครัวอ่อนแอ ล่อแหลมต่อการถูกชักจูง

ปัญหาด้านการศึกษา

สาเหตุของปัญหา

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสามัญค่อนข้างต่ำ โดยเฉพาะวิชาภาษาไทยเป็นอุปสรรคต่อการสื่อสารและนำมาซึ่งปัญหาอื่นๆ อีกมากมาย เกิดปัญหากับการศึกษาระดับที่สูงขึ้นเพราะประชาชนใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน
2. การบริหารจัดการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ไม่มีประสิทธิภาพ ไม่มีการพัฒนาหลักสูตรทั้งวิชาทางศาสนา และวิชาสามัญ
3. ต้องกำหนดมาตรฐานของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา เพื่อลดจำนวนโรงเรียนที่ไม่ได้มาตรฐาน
4. วิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่ ไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาคุณภาพ และพัฒนาการศึกษามีฐานะยากจน นิยมเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามมากกว่าโรงเรียนรัฐบาล
5. ผู้ที่จบการศึกษาจากประเทศตะวันออกกลางไม่ได้รับรองคุณวุฒิจาก ก.พ. ทำให้ไม่สามารถทำงานตามความรู้ความสามารถที่ได้เรียนมา
6. ผู้นำศาสนาปิดกั้นครอบงำเยาวชนในพื้นที่ ไม่ให้มีโอกาสได้รับการศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลเพราะจะทำให้ตนเองเสียประโยชน์

ปัญหาความยากจน

สาเหตุของปัญหา

1. ครอบครัวมีรายได้น้อย เนื่องจากการใช้แรงงานผู้หญิงเป็นหลัก ผู้ชายหัวหน้าครอบครัว และลูกชายซึ่งเป็นเยาวชนทำงานเพียงเล็กน้อย หรือไม่มีงานทำ
2. การนิยมมีลูกมากเพราะเชื่อว่าการคุมกำเนิดเป็นบาป

3. ระดับการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ และไม่ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งขาดแรงงานที่มีคุณภาพ

4. ไม่มีการลงทุนขนาดใหญ่ ของภาคเอกชนจากต่างพื้นที่ เพราะกลัวผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบ และเรียกค่าคุ้มครอง

5. วิถีชีวิตของคนส่วนใหญ่ ขาดความกระตือรือร้นในการหารายได้พอใจต่อความเป็นอยู่อย่างพอมีพอกิน

ปัญหาสาเหตุและสิ่งผิดกฎหมายทุกชนิด

สาเหตุของปัญหา

1. ประชาชนว่างงานด้อยการศึกษา ทำให้ถูกชักจูงเข้าสู่วงจรยาเสพติด และสิ่งผิดกฎหมายทั้งปวงได้ง่าย

2. เจ้าหน้าที่ของรัฐมีส่วนรู้เห็นในการกระทำความผิด หรือแสวงหาประโยชน์ โดยมิชอบ

3. สถาบันครอบครัวไม่เข้มแข็ง

4. ประชาชนในพื้นที่ที่มีความรู้สึกว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ดำเนินการปราบปรามปัญหา ยาเสพติดอย่างจริงจัง เพื่อทำลาย และมอมเมาเยาวชนมุสลิม

ปัญหาการก่อความไม่สงบ

สาเหตุของปัญหา

1. กลุ่มบุคคลผู้สูญเสียผลประโยชน์ จากการดำเนินการปราบปรามอย่างจริงจัง ตามนโยบายของรัฐบาล และกลุ่มแบ่งแยกดินแดนรวมตัวกันเพื่อบั่นทอนอำนาจรัฐ

2. ความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลก การแบ่งขั้วระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกา กับกลุ่มประเทศมุสลิม และการก่อเหตุร้ายเพื่อแบ่งแยกดินแดน รวมทั้งการประกาศเอกราชในหลายภูมิภาคของโลก

3. ความวิตกของประเทศเพื่อนบ้านต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย และความโดดเด่นในภูมิภาคของนายกรัฐมนตรี

4. การได้รับการสนับสนุนจาก กลุ่มก่อการร้ายสากล การเพิ่มความรุนแรงต่อสถานการณ์ในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อพัฒนาไปสู่การเข้าแทรกแซงของกองกำลังนานาชาติ และแสดงประมุขเพื่อประกาศตัวเป็นเอกราชในโอกาสต่อไป

5. เจ้าหน้าที่ของรัฐสร้างเงื่อนไข หรือความทรงจำที่เจ็บปวดจากการกระทำที่เป็นเงื่อนไขจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ

6. ปัญหาเยาวชน และการถูกชักจูงเข้าสู่กระบวนการการก่อการร้ายทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม

แนวทางการแก้ปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างถาวร แบ่งออกเป็น 2 ระดับ ดังนี้

1. ทางระดับปฏิบัติหรือระดับยุทธวิธี

1.1 การลดความรุนแรงโดยการจัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี

1.1.1 ให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีการดำเนินชีวิต ที่มีความสงบสุขบนอัตลักษณ์ของตนและวัฒนธรรมของตน โดยเฉพาะชาวไทยมุสลิมที่มีอยู่ในสังคมได้อย่างมีเกียรติ และมีศักดิ์ศรี

1.1.2 สร้างความไว้วางใจกันภายในสังคม เป็นหัวใจของการอยู่ร่วมกัน โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องเข้าใจ เข้าถึง ประชาชนและปัญหาในพื้นที่ รวมทั้งการจัดเงื่อนไขทางสังคมต่างๆ เช่น การเข้าถึงบริการของรัฐ ในด้านต่างๆ การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ความไม่เป็นธรรมจากกลุ่มอำนาจมืด ความไม่เป็นธรรมที่เกิดขึ้นจากหน่วยงานของรัฐ และความไม่เป็นธรรมเนื่องจากการขัดแย้งในผลประโยชน์ เป็นต้น

1.1.3 ผนึกกำลังทุกฝ่าย ทุกสถาบัน และประชาสังคมต่างๆ ต่อต้าน และประณามการใช้ความรุนแรงของผู้ก่อความไม่สงบ และต่อต้านกลุ่มก่อความไม่สงบให้รับรู้ว่าเป็นประชาชนส่วนใหญ่ทั้งชาวไทยพุทธ และมุสลิมไม่ต้องการวิธีเช่นนี้

1.1.4 ประชาสัมพันธ์ โดยสื่อมวลชนแขนงต่างๆ แสดงให้เห็นวิถีชีวิตของชุมชนชาวพุทธชุมชนมุสลิม ทั้งวิถีชีวิตของเด็ก และผู้ใหญ่ ความเป็นอยู่ไม่แยกจากกัน และอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์

1.1.5 การปฏิบัติการจิตวิทยา และการช่วยเหลือประชาชนจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ที่รับผิดชอบร่วมมือและมีความศรัทธา รวมทั้งเชื่อมั่นต่อรัฐบาลด้วยการจัดโครงการเข้าถึงประชาชน และเปลี่ยนแปลงแนวความคิด ในการให้ความช่วยเหลือกลุ่มก่อความไม่สงบให้หันกลับมาช่วยงานของทางราชการ หรือไม่สนับสนุนกลุ่มก่อความไม่สงบ

1.1.6 การนำกระแสพระราชดำริของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ไปปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรม พร้อมถ่ายทอดกระแสพระราชดำรัสให้กับประชาชนในพื้นที่รับไว้เหนือเกล้า ว่าทรงห่วงใยประชาชนของพระองค์ทุกคน ให้มีไม่ตรีจิต มีเมตตาและหวังดีซึ่งกันและกัน

1.1.7 การส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข่าวสารประเทศเพื่อนบ้าน และมิตรประเทศ รวมทั้งเชิญตัวแทนองค์การมุสลิมโลก (OIC) มาเยี่ยมชม พร้อมทั้งรับฟังข้อเท็จจริงจากผู้แทนมุสลิมของไทย เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดี

1.1.8 ดำเนินการทางการทูตต่อรัฐที่ให้การสนับสนุนกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบ เช่น การให้ทุนการศึกษา การให้ที่พักพิง เป็นต้น ให้ยุติการสนับสนุนต่างๆ ลง และหาแนวร่วมจากประเทศที่ต่อต้านการก่อการร้าย โดยมีจุดยืนในความเป็นกลาง การรักความสงบ การรักสันติ

1.1.9 ปลุกฝังให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีความสำคัญในความเป็นไทย การปลุกฝังอุดมการณ์ทางการเมือง การจงรักภักดีต่อชาติและพระมหากษัตริย์ โดยให้รู้ถึงความแตกต่างในเรื่องศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรมมิได้แบ่งแยกความเป็นชาติเดียวกัน ซึ่งชาติประกอบไปด้วยประชาชนหลายเชื้อชาติ หลายศาสนา รวมกันเป็นชาติ

1.1.10 ส่งเสริม ฟื้นฟู ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรม ให้กับทุกฝ่ายให้เห็นคุณค่าของความหลากหลาย อันจะเป็นจุดแข็งของสังคมที่จะเป็นพลังสร้างสรรค์ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาตลอดจนสามารถทำงานร่วมกันได้เมื่อเกิดปัญหา

1.2 การพัฒนาสภาพความเป็นอยู่

1.2.1 เร่งรัดพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้ได้ผลจริงอย่างเป็นรูปธรรมตามแผนที่กำหนดไว้ทุกระดับ และปรับปรุงให้มีสภาพที่ทัดเทียม หรือดีกว่าบริเวณชายแดนประเทศมาเลเซีย เมื่อประชาชนกินดีอยู่ดี หรือเศรษฐกิจขึ้นพื้นฐานดีขึ้น การก่อความไม่สงบจะหมดไปหรือค่อยๆ ที่จะลดความรุนแรงลง

1.2.2 ให้ความรู้วิชาชีพที่สอดคล้องกับ ความต้องการของตลาดแรงงานในท้องถิ่น และสามารถประกอบอาชีพได้อย่างจริงจัง โดยไม่ขัดกับหลักศาสนาอิสลาม

1.2.3 ในด้านการเกษตร ควรเร่งรัดขยายฐานการผลิตให้เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะพืชที่เป็นเศรษฐกิจหลัก คือ ยางพารา ปาล์ม และกาแฟ รวมทั้งด้านการประมง ให้ประชาชนทุกระดับมีส่วนร่วมวางแผนในการดำเนินการ

1.2.4 ปรับปรุงจังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้มีความเหมาะสม กับการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

1.2.5 ดำเนินการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ยาเสพติด สินค้าหนีภาษี และธุรกิจมืด ให้หมดสิ้น ด้วยความร่วมมืออย่างจริงจังของ ตำรวจ ทหาร ศาลากร และเจ้าหน้าที่ทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง

1.3 การจัดระบบการศึกษา และพัฒนาการศึกษา

1.3.1 สนับสนุนให้ประชาชนทุกระดับในพื้นที่ มีระดับการศึกษาสูงขึ้นกว่าในปัจจุบันอย่างน้อยจะต้องจบการศึกษาภาคบังคับ โดยให้จัดหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น เพราะการศึกษาจะทำให้ประชาชนมีระบบความคิด มีการวิเคราะห์ใคร่ครวญ มีความรู้รับผิดชอบ ชั่วดี ไม่หลงคำยุยงหรือปลุกปั่นชักชวนไปในทางไม่ดีได้โดยง่าย

1.3.2 ดำเนินการจัดสถานศึกษานอกระบบทั้งหมด โดยเฉพาะโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม และโรงเรียนปอเนาะให้เข้ามาอยู่ในระบบ โดยการขึ้นทะเบียนให้ได้รับรองเป็นสถานศึกษาที่ถูกต้องตามกฎหมาย กำหนดแนวทางการเรียนการสอนวิชาสามัญ เพื่อนำไปเทียบกับวุฒิการศึกษาทั่วไป โรงเรียนจะต้องยอมรับการตรวจมาตรฐาน การเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะห้ามการสอนที่ ก่อให้เกิดความแตกแยกในสังคม และที่สำคัญรัฐบาลจะต้องสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ เช่น กรณีประเทศมาเลเซียซึ่งเป็นประเทศอิสลามโดยตรง รัฐบาลดำเนินนโยบายอย่างเด็ดขาดในการสั่งปิดโรงเรียนปอเนาะ ประมาณ 700 แห่ง และโอนนักเรียนประมาณ 120,000 คนเข้าโรงเรียนรัฐบาล เนื่องจากครูหรือเจ้าของโรงเรียน ได้มีการสอดแทรกการเมืองในแนวทางต่อต้านรัฐบาล การสอนที่บิดเบือนศาสนา และเป็นแหล่งการแฝงตัวของกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบ

1.3.3 ให้ความสำคัญกับเยาวชน โดยสนับสนุนทุนการศึกษา โดยการให้สิทธิไปเข้ารับการศึกษานอกพื้นที่ นอกจากผู้ที่ได้รับทุนจะได้รับความรู้ในสาขาที่ตนต้องการแล้วยังได้ซึมซับความรู้ด้านต่างๆ เช่น ภาษา ประเพณีวัฒนธรรม การได้สัมผัสความรู้ และแนวความคิดของคนต่างพื้นที่ที่ตนไปเข้ารับการศึกษ เป็นต้น

1.4 การต่อสู้กับการก่อความไม่สงบ : จะต้องสอดคล้องกับความรุนแรงของสถานการณ์ เป็นการดำเนินการแบบเบ็ดเสร็จโดยการระดมสรรพกำลัง ทั้งพลเรือน ตำรวจ ทหาร โดยการใช้ การปฏิบัติการกิจการพลเรือน การพิทักษ์ประชาชนและทรัพยากร รวมทั้งการปราบปรามกองกำลังติดอาวุธ

1.4.1 การปราบปรามการก่อความไม่สงบ จะต้องปรับการจัดกำลังและยุทธวิธีให้เข้ากับรูปแบบของสงครามยุคที่สี่ในยุคโลกาภิวัตน์ที่เปลี่ยนแปลงไปที่เน้นเซลล์ปฏิบัติการอิสระขนาดเล็กหลายๆ เซลล์ ตามแนวคิดสงครามไม่สมมาตร รวมทั้งจัดให้มีเอกภาพทางการบังคับบัญชาทุกอย่างในพื้นที่เพียงคนเดียว ทั้งนี้ควรจัดกำลังจากประชาชนที่ฝักใฝ่รัฐบาลโดยเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อยๆ เช่น ทหารพรานที่เป็นคนในพื้นที่ เข้ามาร่วมกับกำลังหลัก (ทหารและเจ้าหน้าที่ตำรวจ) โดยแบ่งการปฏิบัติเป็น 2 แบบ ดังนี้

1.4.1.1 การปฏิบัติในเมือง จัดกำลังแต่งกายเหมือนประชาชนทั่วไปเหมือนผู้ก่อความไม่สงบ ซ่อนอาวุธ ใช้มอเตอร์ไซด์หรือรถปิคอัพ ฯลฯ ปะปนไปกับชาวบ้านกระจายอยู่ทั่วไป แต่มีการติดต่อสื่อสารและช่วยเหลือกันได้ มีการจัดจุดตรวจแบบเร่งด่วนไม่ให้ผู้ก่อความไม่สงบคาดคิด

1.4.1.2 การปฏิบัติในชนบทจัดกำลังเข้าปิดล้อมตรวจค้นตามหมู่บ้านเพื่อกดดันให้ผู้ก่อความไม่สงบต้องอาศัยอยู่ในป่า หรือในพื้นที่ด้วยความยากลำบาก ขาดการสนับสนุนจากประชาชนในพื้นที่

1.4.2 การป้องกันการก่อความไม่สงบเป็นการบังคับใช้กฎหมาย และการปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีความศรัทธา และเชื่อมั่นต่อรัฐบาล มิให้ผู้ก่อความไม่สงบยกระดับความรุนแรงขึ้น ด้วยการให้ความคุ้มครองประชาชน และพื้นที่ทำกิน ให้มีความปลอดภัย พื้นที่ด้วยการปรับปรุงสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ ของประชาชนให้กินคืออยู่ดี อย่างยั่งยืน

2. ทากระดับยุทธศาสตร์

วัตถุประสงค์

เพื่อยุติปัญหาความไม่สงบ ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้ได้โดยเร็ว ปรับปรุง สภาพแวดล้อม และสร้างบรรยากาศให้เกิดความมั่นคงภายใน ให้อยู่ในระดับที่เกื้อกูลต่อ การพัฒนา เศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ภายในระยะเวลา 5 ปี

เป้าหมาย

บูรณาการการปฏิบัติงานของทุกองค์กรในการป้องกัน และต่อต้านการก่อความไม่สงบ พัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมด้วยความเข้าใจและเข้าถึงประชาชน ปฏิบัติงานเชิงรุก เสริมสร้างสันติสุข ให้เกิดขึ้นอย่างยั่งยืน

แนวทางการกำหนดยุทธศาสตร์

1. ยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการก่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดน ภาคใต้

1.1 บูรณาการ การปฏิบัติงานของทุกองค์กรในการป้องกันและต่อต้านการก่อความ ไม่สงบ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมด้วยความเข้าใจและเข้าถึงประชาชน ปฏิบัติงานเชิงรุกเสริมสร้าง สันติสุขให้เกิดขึ้นอย่างยั่งยืน

1.2 ใช้มาตรการ ป.ป.ส. คือ การปราบกองโจร การพิทักษ์ประชาชน และทรัพยากร การพัฒนาสภาพแวดล้อม การปฏิบัติข่าวกรอง และการ ปจว./ปชส.

1.3 ใช้หลักการ 4 ข้อ ความเป็นเอกภาพ การเรียนรู้สู่การปฏิบัติ การดำรงความ มุ่งหมาย และการวางแผน โดยการมีส่วนร่วม

1.4 การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการด้านการข่าว การต่อต้านข่าวกรอง โดยเฉพาะ การดำเนินการข่าวเชิงรุก

1.5 กำหนดและแบ่งพื้นที่ออกตามระดับความรุนแรง เพื่อกำหนดแนวทาง และวิธี ปฏิบัติให้สอดคล้องกับสถานการณ์แต่ละพื้นที่

1.6 ติดตามและตรวจสอบหมู่บ้านเป้าหมายพื้นที่และสถานที่สำคัญที่คาดว่าผู้ก่อความไม่สงบเข้าไปใช้ประโยชน์ เช่น รร.ตาฎีกา มัสยิด สหกรณ์ชมรมฯ หากปรากฏเป้าหมายชัดเจน ต้องเข้าดำเนินการทันที

2. ยุทธศาสตร์ใช้งานการเมืองเอาชนะแนวความคิด เพื่อลดระดับแนวความคิดกลุ่มหัวรุนแรง

2.1 จัดเงื่อนไข และสาเหตุที่ทำให้เกิดความรู้สึกแตกต่าง สาเหตุมาจากความหลากหลายทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา ส่งผลให้เกิดความรู้สึกหวาดระแวง และไม่เข้าใจกัน

2.2 ส่งเสริมการดำเนินตามวิถีชีวิตที่เป็นไปตามวัฒนธรรมประเพณี ศาสนาที่เป็นเอกลักษณ์ และการศึกษาของประชาชนในพื้นที่

2.3 ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของรัฐในทุกด้าน การปฏิบัติงานใด ๆ จะต้องมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้

2.4 เสริมสร้างความเข้าใจ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันและกัน กับกลุ่มนักการเมืองท้องถิ่น ผู้นำศาสนา สื่อมวลชน และองค์กรเอกชน เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดปัญหา วางแผน และดำเนินการในการแก้ปัญหา

2.5 ปฏิบัติต่อกลุ่มแนวร่วมที่หลงผิด/ผู้กระทำผิดอย่างเพื่อนร่วมชาติ โดยใช้กระบวนการทางกฎหมายมาเป็นพื้นฐานในการแก้ปัญหา

2.6 เน้นงานการเมืองและเสริมสร้างกระบวนการชุมชนเข้มแข็ง

3. ยุทธศาสตร์พัฒนาศักยภาพของคน ชุมชนและสังคม

3.1 พัฒนาระบบการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา และการพัฒนาร่วมกับทางราชการอย่างเป็นระบบ โดยยึดหลักการให้ประชาชนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา และเสริมสร้างความเข้มแข็งของคน และชุมชนให้สามารถพึ่งพาตนเองได้

3.2 จัดปัญหาหาเสพติดในพื้นที่โดยใช้จุดแข็งของชุมชนด้านศาสนาและวัฒนธรรม เป็นภูมิคุ้มกันของเยาวชน

- พัฒนาระบบการศึกษาและกิจกรรมต่อเยาวชนให้สอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของท้องถิ่น โดยเฉพาะให้รัฐบาลจัดโควตาพิเศษกับเยาวชน ตั้งแต่ระดับพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษาในสถาบันการศึกษาของรัฐ

- ให้จัดตั้งสถาบันอิสลามศึกษาเพื่อเป็นศูนย์กลางการศึกษาและรองรับผู้ที่จบการศึกษาในสถาบันศาสนาอิสลามจากประเทศมุสลิม

- พัฒนาและดูแลโรงเรียนเอกชนศาสนาอิสลามและปอเนาะ ให้มีการบริหารงานที่เป็นระบบมีมาตรฐานสูงขึ้น เพื่อให้เอื้ออำนวยต่อการสนับสนุนดูแลจากทางราชการ โดยไม่กระทบต่อความรู้สึกรักของชุมชน

- จัดระเบียบสังคมโดยดำเนินการต่อแหล่งอบายมุขที่ผิดกฎหมายอย่างจริงจัง สำหรับสถานบริการที่ถูกกฎหมายดำเนินการในลักษณะที่ลดผลกระทบต่อสังคมให้มากที่สุด โดยเฉพาะต่อเยาวชนและนักเรียน รวมทั้งพิจารณาสถานที่ตั้งที่เหมาะสมด้วย

4. ยุทธศาสตร์เสริมสร้างความมั่นคงบนความหลากหลายทางวัฒนธรรม

4.1 บังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด และเป็นธรรมให้ประชาชนเห็นความจริงใจและความจริงใจของภาครัฐ โดยมีระบบการตรวจสอบติดตามการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

4.2 สนับสนุนความร่วมมือระหว่างทางราชการกับผู้นำศาสนา และองค์กรศาสนาอิสลาม ให้มากขึ้น โดยเฉพาะการยอมรับ การทำความเข้าใจ การให้เกียรติ ศักดิ์ศรี รวมทั้งสถานะอาทิ การเป็นที่ปรึกษาหน่วยราชการระดับสูง เพื่อให้มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับทางราชการ และกิจกรรมสัมพันธ์ที่ต่อเนื่องระหว่างผู้นำหน่วยกับผู้นับศาสนา

4.3 ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจถึง ข้อเท็จจริงของสถานการณ์ และมั่นใจว่าทางราชการ สามารถคุ้มครองความปลอดภัย และผลจากการรักษาความสงบในพื้นที่ จะไม่กระทบถึงสิทธิของสุจริตชน

4.4 เสริมสร้างความเข้าใจโดยจัดเวทีแสดงความคิดเห็น และเปิดระบบศูนย์ข่าวแจ้งข่าวภาคประชาชน เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน

4.5 ใช้แนวทางประชาสัมพันธ์ทั้งสื่อภาครัฐ และเอกชนเป็นไปในแนวทางเดียวกัน รวมทั้งการใช้ภาษาท้องถิ่นเป็นสื่อโดยเฉพาะ สื่อวิทยุท้องถิ่น และวิทยุชุมชน

5. ยุทธศาสตร์ความร่วมมือชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน

5.1 เร่งรัดการใช้กลไกทุกระดับ บริเวณชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ในการรักษาความสงบเรียบร้อยในการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน

5.2 ดำเนินการตามกฎหมายอย่างจริงจังต่อบุคคล และกลุ่มบุคคลที่ปฏิบัติการก่อความไม่สงบในพื้นที่ภาคใต้ โดยร่วมมือและประสานการปฏิบัติกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น การเข้าร่วมการลาดตระเวนร่วม และการตั้งจุดตรวจร่วม ตามช่องทางผ่านแดน เป็นต้น

5.3 ใช้วิธีการทางทูตในการแก้ไขปัญหาที่กระทบต่อความสัมพันธ์ และพยายามลดบทบาทของประเทศเพื่อนบ้าน ที่มีผลต่อกระบวนการก่อก่อความไม่สงบในรูปแบบต่างๆโดยเร็ว

5.4 สนง.คณะกรรมการประสานงานความร่วมมือชายแดนไทย – มาเลเซีย ให้การสนับสนุน ในการแก้ปัญหา ฯลฯ

6. ยุทธศาสตร์สร้างความรัก – ความสามัคคี เพื่อสันติสุข

6.1 ต้องไม่ใช้วิธีการรุนแรงในการจัดการกับปัญหาหนึ่งแต่จะไปสร้างอีกปัญหาหนึ่ง
เท่ากับการแก้ไขปัญหามิรู้จักจบ

6.2 การแก้ปัญหาต้องเน้นให้มุสลิมแก้ปัญหามุสลิม เพื่อก่อให้เกิดบรรยากาศความ
ร่วมมือร่วมใจ และตรงกับความต้องการของเรา

6.3 ยอมรับความแตกต่างในเรื่องจารีตประเพณี วัฒนธรรม ศาสนา และวิถีชีวิต
รวมทั้งให้การสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ในทางศาสนาอย่างเต็มที่

6.4 จัดให้มีกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้พี่น้องชาวไทยพุทธ – ชาวไทยมุสลิม รวมทั้ง
เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มีความใกล้ชิด พบปะและเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อลดความหวาดระแวง และ
พัฒนาความสัมพันธ์มากยิ่งขึ้น

7. ยุทธศาสตร์การจัดการกับความขัดแย้งสันติวิธี

7.1 ประกาศวิสัยทัศน์ ปรัชญา และยุทธศาสตร์ขององค์กรที่สะท้อนถึงความเข้าใจ
ในคุณค่าของการจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี

7.2 ให้อุทธรณ์ที่มีความสามารถดำเนินการนโยบาย การจัดการความขัดแย้งด้วย
สันติวิธี ทั้งในระดับบริหาร และระดับปฏิบัติ และให้มีการพัฒนากลไกการจัดการความขัดแย้ง โดย
สันติวิธี

7.3 วางระบบการจัดการปัญหาความขัดแย้ง ใช้กระบวนการแก้ปัญหาที่มีความ
โปร่งใส ปราศจากอคติ มีทัศนคติอย่างฉันทมิตรและมีทักษะในการเผชิญกับความขัดแย้ง

8. ยุทธศาสตร์ด้านการเจรจากับระดับนำโจรก่อการร้าย

8.1 จัดตั้งคณะทำงาน ประกอบด้วยผู้แทน ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำศาสนา และตัวแทน
ของ ทบวง กรม ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการเจรจา

8.2 การเจรจาของคณะทำงานดำเนินการทางลับ

9. ยุทธศาสตร์สร้างเครื่องมือทางกฎหมายออกมารองรับปัญหา

10. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ

10.1 ในระยะเฉพาะหน้าให้แม่ทัพภาคมีอำนาจในการสั่งการใช้กำลังทุกฝ่าย ให้เป็น
เอกภาพ เมื่อสถานการณ์คลี่คลายสู่ภาวะปกติ ให้มีการประสานงานอย่างใกล้ชิดระหว่าง กองทัพ
ภาคที่ 4 กอ.รมน.ภาค 4 และ กองบัญชาการตำรวจภาค 9 ในการรักษาความสงบ และการปราบปราม
ผู้ก่อความไม่สงบ โดยมีการประสานทางยุทธการอย่างต่อเนื่อง

10.2 ให้ระบบผู้ว่าราชการจังหวัดแบบบูรณาการเป็นหลักในการบริหารและแก้ไข
ปัญหาอย่างเป็นเอกภาพ และประสานงานทั้งในส่วนกลาง และในพื้นที่กับหน่วยงานที่รับผิดชอบ

ด้านความมั่นคงอื่นๆ ให้งานด้านความมั่นคงและงานด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมเอื้ออำนวยต่อกัน และสอดคล้องกันอย่างเป็นระบบ

10.3 ปรับปรุงทัศนคติและพฤติกรรมของข้าราชการ ที่สร้างเงื่อนไขต่อประชาชนอย่างจริงจัง มีระบบการคัดเลือกข้าราชการที่เหมาะสมและเป็นธรรม มีระบบการให้ขวัญ และกำลังใจข้าราชการที่ปฏิบัติงานในเสี่ยงภัย รวมทั้ง ระบบการลงโทษและโยกย้ายข้าราชการที่ไม่เหมาะสมออกจากพื้นที่อย่างจริงจัง

10.4 ให้มีการกำหนดพื้นที่ ตามระดับความรุนแรงของปัญหา และมีมาตรการที่เหมาะสม ในการดำเนินการแก้ไขปัญหานั้นแต่พื้นที่

10.5 ให้มีการกำหนดแผนและโครงการ รวมทั้งให้มีการกำกับดูแล และติดตามการแก้ไขปัญหา และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์อย่างเป็นระบบ

10.6 ในระยะยาวควรปรับปรุงโครงสร้างขององค์กรระดับปฏิบัติของส่วนที่เกี่ยวข้องในเรื่อง การบังคับบัญชา และการควบคุม เพื่อให้เกิดความชัดเจน